

2. DOMÁCÍ ÚLOHA Z MIN201, JARO 2024

ZADÁNO: 25. 3. 2024

ODEVZDEJTE DO: 4. 4. 2024

Příklad 1 (Vztah mezi logaritmy různých základů). *Dokažte, že pro libovolné $a, b \in \mathbb{R}^+$ platí*

$$\log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a}.$$

Příklad 2 (Derivace). *Spočítejte derivaci funkce*

$$f(x) = x \cdot \ln(x + \sqrt{1+x^2}) - \sqrt{1+x^2},$$

upravte ji do co nejjednoduššího tvaru a ukažte, že je funkce $f(x)$ rostoucí pro $x > 0$ a klesající pro $x < 0$.

Bonusový příklad (Rovnice s logaritmy). *Nalezněte všechna řešení rovnice*

$$15^{\log_5 3} \cdot x^{1+\log_5 9x} = 1.$$

[Nápověda: Obě strany zlogaritmujte $\log_5(\quad)$, upravte rovnici a pomocí substituce vyřešte.]

Příklad 3 (l'Hôpital). *Pomocí l'Hôpitalova pravidla spočítejte limity:*

i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+4x)}{3^x - 1}$

ii) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x + e^{\frac{1}{x}}$

iii) $\lim_{x \rightarrow 1} x^{\frac{1}{1-x^2}}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 1^+} \ln x \ln(1-x)$

Příklad 4 (K větám o střední hodnotě). *S využitím elementárních funkcí dejte příklad funkce f definované po částech na intervalu $[-1, 1] \subseteq \mathbb{R}$, kde $f(-1) = f(1)$, a je diferencovatelná na celém intervalu $[-1, 1]$ kromě jednoho bodu a splňuje:*

i) *nabývá všech hodnot na $\mathbb{R}$, její derivace nabývá uvnitř intervalu všech hodnot kromě hodnoty zaručené Rolleovou větou o střední hodnotě, tedy*

$$H(f) = \mathbb{R}, \quad f'((-1, 1)) = \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

[Nápověda: Zamyslete se nad grafem funkce $\frac{1}{x^2-1}$, „rozstříhněte“ jej na dvě vhodné části a vhodnou úpravou předpisu posuňte/obraťte jednotlivé části a definujte z nich jednu funkci.]

ii) *f je spojitá na $[-1, 1]$ (tudíž nemůže nabývat všech hodnot) a $f'((-1, 1)) = \mathbb{R} \setminus \{0\}$*

[Nápověda: Pohrajte si s předpisem funkce pro graf půlkružnice.]

Bonusový příklad (Vylepšená věta o střední hodnotě). *Uvažme funkci f splňující na intervalu $[a, b]$ podmínku pro Lagrangeovu větu o střední hodnotě. Dokažte (nebo vyvráťte?), že můžeme najít takový bod $\bar{c} \in (a, b)$ ze znění této věty, pro který navíc platí, že tečna ke grafu funkce v tomto bodě je nad nebo pod grafem této funkce na celém intervalu $[a, b]$.*

Jinak řečeno, pro všechna $x \in [a, b]$ existuje $\bar{c} \in (a, b)$, že platí

$$f(x) \leq f(\bar{c}) + (b-a)(x-\bar{c}) \quad \text{nebo} \quad f(x) \geq f(\bar{c}) + (b-a)(x-\bar{c}).$$